

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Kommunikation för vår gemensamma säkerhet – ansvarsfrågor och samordning

Ju2017/04517/SSK

Konkurrensverket vidhåller de synpunkter som verket lämnade avseende promemorian Ds 2017:7. De brister som verket framhöll i det yttrandet kvarstår.

Om abonnenterna tvingas köpa dyra eller subventionerade tjänster som över-
skrider deras normala behov i stället för att upphandla sådana tjänster av
kommersiella aktörer innebär förslaget att de positiva effekterna av konkurrens
inte tas till vara samt att kostnaden för det allmänna ökar. Utredningens ytliga
resonemang i ekonomiska frågor innebär att Konkurrensverket inte kan ta slut-
giltig ställning till eventuella effekter för konkurrensen.

Särskilt om upphandlingsfrågor

De överväganden som görs i upphandlingsfrågor är översiktligt hållna. Konkurrens-
verket noterar att EU-domstolens praxis om undantagsbestämmelser för situa-
tioner där allmän säkerhet är hotad och som avser bestämda extraordinära för-
hållanden, på grund av sin begränsade karaktär inte kan ges en extensiv tolkning.
Bestämmelsen i 1 kap. 10 § lagen (2010:1029) om upphandling på försvars- och
säkerhetsområdet som medger undantag från lagens tillämpning ska således
tillämpas restriktivt.¹ Den upphandlande myndighet eller enhet som avser att
stödja sig på ett sådant undantag ska kunna visa att det föreligger förutsättningar
som motiverar undantaget.

Konkurrensverket anser mot bakgrund av ovanstående att utredningens slutsats
om att *samtliga* relevanta upphandlingsrelationer omfattas av gällande regler för
undantag är felaktig. Analysen av förslagets överensstämmelse med upphand-
lingsreglerna är otillräcklig och måste fördjupas i det fortsatta beredningsarbetet.

¹ Jmf. prop. 2010/11:150 Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, s. 156f, bet. 2011/12:12FiU8, rskr. 2011/12:4

I detta sammanhang vill Konkurrensverket framhålla att syftet med konkurrensutsättning av offentliga kontrakt är att bejaka god hushållning med allmänna medel. Med anledning av de förhållandevis stora investeringskostnader som förslaget innebär är vikten av att beakta det perspektivet särskilt angeläget.

Ett statligt nät ställer höga krav

Konkurrensverket delar utredarens bedömning om att utveckling och förvaltning av ett *kommunikationssystem i klass med de allmänna mobilnäten*² ställer stora krav som enligt utredningen ska mötas på kort tid. Såsom utredaren framhåller är det en stor utmaning att bygga upp en kritisk massa med genuint branschkunnskap för att etablera och utveckla det föreslagna nätet. Förslaget ställer stora krav på att anskaffa, utveckla och behålla kärnkompetens i en bransch där den tekniska utvecklingen går mycket snabbt och givna lösningar riskerar att snabbt bli föråldrade (s. 70). Mot bakgrund av tidigare erfarenheter är denna invändning, som utredaren uppmärksammat, viktig att beakta.

Konkurrensverket avstår från att göra bedömningar i säkerhetspolitiska eller tekniska överväganden. Verket noterar emellertid att de uttalade säkerhetskraven rimligtvis blir svårare att realisera med det förhållandevis höga antalet statliga och eventuellt kommunala aktörer som förväntas bidra till nätet samt de många olika användargrupperna.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit sakkunnige Björn Axelsson

Rikard Jermsten

Björn Axelsson

² Bakgrunden till förslaget är emellertid att de allmänna mobilnäten inte bedöms kunna möta de samlade behoven, dvs. kommunikationssystemet ska enligt förslaget inte bara vara *i klass* med utan mer avancerat än de kommersiella näten vilket ytterligare understryker svårigheterna med att etablera och utveckla det föreslagna nätet.